

Overtredingen en strafzaken in het amateurvoetbal : een analyse van de competitie 1980-1981 in de afdeling Limburg, KNVB

Citation for published version (APA):

van Galen, W. C. C. (1986). *Overtredingen en strafzaken in het amateurvoetbal : een analyse van de competitie 1980-1981 in de afdeling Limburg, KNVB*. [Maastricht University]. De Vrieseborch. <https://doi.org/10.26481/dis.19861204wg>

Document status and date:

Published: 01/01/1986

DOI:

[10.26481/dis.19861204wg](https://doi.org/10.26481/dis.19861204wg)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

HOOFDSTUK 10.

SAMENVATTING

In het kader van het Deelproject "de invloed van spelregels op spelbederf en spelverruwing" aan de Rijksuniversiteit Limburg is een van de onderzoeksvelden de voetbalsport. Met betrekking tot de voetbalsport is reeds een aantal onderzoeken verricht. In één hiervan (Kranenburg, 1980) werd de mening en houding van scheidsrechters over o.a. taakopvatting en beoordelingsproblematiek gevraagd.

Gesuggereerd werd te trachten in ander, verder, onderzoek een relatie te leggen tussen deze scheidsrechterlijke meningen en de feitelijke gebeurtenissen op het veld.

Nadat hierover contact was opgenomen met de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond afdeling Limburg, veranderde onze onderzoeksvraag. Immers, de Bond gunde ons een blik in de zogenaamde strafdossiers: ieder dossier bevat alle door de scheidsrechter officieel aanhangig gemaakte straffen in één wedstrijd. De inhoud van deze dossiers was dermate veelzijdig en interessant dat we besloten deze strafdossiers onderwerp van onderzoek te maken. Met andere woorden belangrijkste bron van ons onderzoek vormde de inhoud van deze strafdossiers in de KNVB-afdeling Limburg uit het seizoen 1980-1981.

Naast de 1750 wedstrijden met strafrapporten, met in totaal 2678 individuele strafzaken, werden alle overige competitiewedstrijden in dit seizoen (N= 10.640) in het onderzoek opgenomen. Daardoor werd een vergelijking mogelijk tussen wedstrijden met en zonder strafzaken. Omdat van wedstrijden zonder strafzaken slechts een aantal objectieve kenmerken bekend is, was de keuze van de variabelen beperkt.

In het onderzoek zijn de volgende variabelen betrokken: klassenivo, competitiezondag, uitslag (aantal doelpunten, doelpuntenverschil, winst-verlies), afstand tussen de velden, thuis-uitspelen, verenigingsgrootte, urbanisatiegraad en status scheidsrechter.

Deze laatste categorie geeft het onderscheid weer tussen officiële en niet-officiële scheidsrechters; de laatste categorie vult incidenteel het tekort aan scheidsrechters op; zij hebben dus geen officieel scheidsrechtersdiploma.

In hoofdstuk 2 is aandacht geschonken aan het begrip agressie en de met dit begrip verwante theorieën.

Agressie is inhoudelijk moeilijk te definiëren. Ondanks de verscheidenheid aan meningen die hierover bestaat kan gesteld worden dat in ieder geval drie elementen in het begrip zijn opgenomen: opzet, schade en in strijd met de norm.

Diskussie ontstaat dan wanneer één of meerdere elementen minder duidelijk (aanwezig) is.

Wat de agressietheorieën betreft is de instinkttheorie, agressie is aangeboren en moet van tijd tot tijd ontladen worden, niet bruikbaar voor ons onderzoek. Deze kan immers geen antwoord geven op de probleemstelling waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen wedstrijden met en zonder strafzaken.

De frustratie-agressietheorie (agressie kan ontstaan door blokkering van begonnen doelgericht gedrag) en de emotie-aktivatietheorie (een grotere kans op agressie door een combinatie van onaangename ervaringen en aktivatieverhoging) kunnen toegepast worden op de sportsituatie. Beide theorieën zijn overigens in hun werking niet strikt te scheiden. Gedrag dat met deze theorieën veelal in verband wordt gebracht is de reactieve agressie.

Toepasbaar op de sportsituatie is eveneens de leerteorie: agressief gedrag wordt verklaard door observatie, directe ervaring en/of ervaren positieve of negatieve gevolgen (beloning of straf). Instrumentele agressie wordt veelal met deze theorie verbonden.

De sportsituatie, met name de voetbalsportsituatie schept een klimaat waarin overtredingen tot het normale spelpatroon zijn gaan behoren.

Een aantal oorzaken is hiervoor aan te geven, oorzaken die verband houden met de structuur van de sport bepaald door de spelregels: het toestaan van lichamelijk contact in sommige situaties; overtredingen moeten met opzet zijn begaan om strafbaar te zijn, hetgeen interpretatieproblemen voor de scheidsrechter oplevert; het weinig effectief zijn van sankties en het in geringe mate toepassen van zware sankties.

Het belang van de scheidsrechterspositie is in de meeste onderzoeken theoretisch weinig onderbouwd. De variabele status scheidsrechter is door ons gerelateerd aan aspecten van de roltheorie en van de cognitieve theorie.

De uitoefening van zijn rol wordt beïnvloed door kennis van de spelregels en ervaring in het leiden van wedstrijden; dit heeft ons doen konkluderen dat niet-officiële scheidsrech-

ters minder strafzaken aanhangig zullen maken. Het interne rolconflict van de niet-officiële scheidsrechter wordt nog versterkt door zijn binding met de thuisclub.

In hoofdstuk 3 zijn onderzoeken beschreven met de agressie op de voetbalvelden als onderwerp.

Ondanks allerlei verschillen in theoretische uitgangspunten, operationalisering en populatie blijkt een aantal variabelen, werkend in dezelfde richting van belang te zijn bij het verklaren van agressief gedrag: een klein doelpuntenverschil, het uitspelen, verliezen, het belang van de wedstrijd en het middenveld of eigen speelhelpt. Alleen de variabele klassenivo werkt, hoewel belangrijk als verklarende faktor, niet in alle onderzoeken in dezelfde richting.

Een bezwaar van veel onderzoeken is het niet terugkoppelen van resultaten aan de theoretische uitgangspunten.

Voor ons onderzoek is getracht deze koppeling van variabele en theorie in hoofdstuk 4 tot stand te brengen.

Bij de samenhang tussen variabele en theorie spelen ons inziens vier factoren hierin een bemiddelende, verbindende rol:

1. het wedstrijdbelang, uitgedrukt in variabelen als klassenivo, wedstrijdavond, uitslag, afstand tussen de velden
2. het thuis - uitspelen
3. de sociale kontekst - verenigingsgrootte, urbanisatiegraad
4. arbitrage

In dit hoofdstuk zijn per variabele vervolgens hypothesen geformuleerd over de kans op strafzaken en over de aard (instrumenteel/reaktief) en richting (speler/scheidsrechter) van de overtreding die tot de strafzaak heeft geleid. Eveneens zijn veronderstellingen geopperd over de te verwachten sankties van respectievelijk officiële en niet-officiële scheidsrechters en van de tuchtkommissie.

In hoofdstuk 5 wordt met name antwoord gegeven op de probleemstelling "kunnen we bepaalde factoren aanwijzen die het verschil verklaren tussen wedstrijden met en zonder strafzaken".

De verklaarde variantie bedraagt 15%.

Twee variabelen spelen een belangrijke verklarende rol, namelijk status scheidsrechter en klassenivo: officiële scheidsrechters rapporteren meer strafzaken en op een hoog klassenivo komen meer strafzaken voor dan op een laag klassenivo. Naast deze variabelen blijken ook het begin van het seizoen, een geringe afstand tussen de velden en een klein doelpuntenverschil meer strafzaken op te leveren. Dit heeft ons doen konkluderen dat vooral die variabelen een diskriminerend vermogen bezitten die het belang van de wedstrijd weergeven.

In hoofdstuk 6 is een beschrijving gegeven van een aantal strafzaakkenmerken. Allereerst is aandacht besteed aan onze operationalisering van de aard van de overtreding (verdeeld in instrumenteel en reactief). Volgens deze werkwijze blijkt 60% van de overtredingen van instrumenteel te zijn; wat de richting van de overtreding betreft is 57% van de overtredingen ten opzichte van de scheidsrechter begaan.

Het tijdstip van de strafzaak is in bijna 2/3 van de gevallen gesitueerd in het laatste half uur van de wedstrijd.

Van de scheidsrechterlijke sankties bestaat 80% uit waarschuwingen terwijl drie kwart van alle straffen opgelegd door de tuchtkommissie, maximaal één wedstrijd schorsing oplevert. Deze laatste bevinding heeft ons doen konkluderen dat in het afdelingsvoetbal nauwelijks gesproken kan worden van effectieve sanktionering.

Tenslotte is in dit hoofdstuk een antwoord gegeven op de probleemstelling "zijn er factoren aan te wijzen die het verschil in aantal strafzaken per wedstrijd kunnen verklaren". De analyse levert slechts 2% verklaarde variantie op waaruit we de konklusie getrokken hebben dat er weinig verschil bestaat tussen wedstrijden met één of meerdere strafzaken.

In hoofdstuk 7 worden de veronderstellingen getoetst die per variabele geformuleerd zijn over de aard en richting van de overtredingen, samengevat in de probleemstelling "kunnen we bepaalde factoren aanwijzen die het verschil verklaren tussen wedstrijden met specifieke strafzaakkenmerken en wedstrijden zonder strafzaken"

De wedstrijden met strafzaken zijn onderverdeeld in wedstrijdtypen, bepaald door de hierin voorkomende aard en richting van de overtredingen.

In dit hoofdstuk zijn de variabelen status scheidsrechter en klassenivo omgevormd tot één variabele. Deze variabele is onderverdeeld in officiële scheidsrechters in respectievelijk de eerste en tweede klasse en de derde en vierde klasse en niet-officiële scheidsrechters.

Officiëlen in de eerste en tweede klasse bestraffen relatief vaak instrumentele overtredingen ten opzichte van spelers; officiëlen in de derde en vierde klasse en niet-officiëlen rapporteren verhoudingsgewijs meer instrumentele overtredingen ten opzichte van hun leiderspositie, hetgeen uitgelegd kan worden als een feitelijk dan wel gepercipieerd gebrek aan gezag.

Zonder de variabelen scheidsrechter en klassenivo zijn daarna de verschillende wedstrijdtypen vergeleken met wedstrijden zonder strafzaken.

Een eerste konklusie die uit deze analyses getrokken kan worden is dat analyses van wedstrijden met instrumentele overtredingen meer verklarende variantie opleveren dan wedstrijden met reactieve overtredingen. Gekonkludeerd is dat reactieve overtredingen door hun emotionele aard en het niet functioneel zijn in het spel moeilijk te voorspellen zijn. Bij vergelijking van wedstrijden met instrumentele overtredingen en wedstrijden zonder strafzaken blijkt vooral een klein doelpuntenverschil belangrijk te zijn bij de verklaarde variantie. Wedstrijden met reactieve overtredingen komen vooral voor bij een kleine afstand tussen de velden, in de stad, en bij verlies van de uit spelende club.

Tenslotte is in dit hoofdstuk aandacht besteed aan de sancties van scheidsrechter en tuchtkommissie.

Officiëlen hanteren vooral de waarschuwing als sanctie; niet-officiëlen sturen relatief meer personen uit het veld. Opvallend is dat de tuchtkommissie bij niet-officiëlen waarschuwingen van deze categorie méér bestraft met een onwaardelijke schorsing dan bij waarschuwingen gegeven door officiële scheidsrechters. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de tuchtkommissie juist de niet-officiëlen in hun positie als gezagsdrager van de bond bevestigd wil zien.

In hoofdstuk 8 is aandacht besteed aan het thuis- en uitspelen. Getoetst is de probleemstelling "welke partij maakt in een wedstrijd de meeste kans op strafzaken en hebben deze strafzaken dan specifieke kenmerken".

Over het algemeen blijkt het verliezen voor zowel thuis- als uitklub een belangrijke determinant voor het opgelegd krijgen van strafzaken. Naast frustratie kan hier ook een leertheoreties principe een rol spelen: de ervaring heeft geleerd dat thuishubs vaker winnen - uitklubs passen een defensieve taktiek toe hetgeen de kans op overtredingen vergroot. Niet-officiëlen bestraffen vooral uitspelers, hetgeen niet verwonderlijk is gezien hun binding met de thuisspelende vereniging.

Wat de samenhang betreft tussen thuis- en uitspelen is door ons verondersteld dat uitspelers meer reaktieve agressie zouden begaan. Echter niet verschillen in aard maar in de richting van de overtreding treden op: uitspelers worden meer bestraft met overtredingen ten opzichte van de scheidsrechters. Deze konklusie geldt voor zowel officiële als niet-officiële scheidsrechters. Vanuit de spelers gereedeneerd kan de scheidsrechter om welke reden dan ook als "thuisfluiters" worden waargenomen en/of ervaren, hetgeen de kans op agressie ten opzichte van zijn positie aannemelijk maakt.

Zowel bij de scheidsrechterlijke sanktie als de sanktie van de tuchtkommissie zijn geen grote verschillen aanwezig ten aanzien van thuis- of uitklub.

In hoofdstuk 9 tenslotte staan twee aspecten centraal: wat is de wetenschappelijke én praktische betekenis van de gevonden resultaten.

Wat de wetenschappelijke betekenis betreft, is het in de praktijk vaak moeilijk uit te maken of een variabele of categorie van variabelen zich uit in instrumenteel of reactief agressief gedrag. Deze twee vormen zijn nauw met elkaar verweven. Dit doet ons konkluderen dat de werking van de verschillende agressietheorieën niet altijd strikt te scheiden is.

Hoewel we er ons van bewust zijn dat het gebruik van rol- en cognitieve theorieën vooral veroorzaakt wordt door de specifieke aard van ons onderzoeksmateriaal, namelijk de status van de scheidsrechter, kunnen deze theorieën ook in andere onderzoeken functioneel zijn. Indien we dit onderzoek plaatsen tegen de achtergrond van andere onderzoeken dan stemmen de resultaten in veel gevallen overeen: één van de voordelen van dit onderzoek is in ieder geval geweest dat door de vergelijking met wedstrijden zonder strafzaken één belangrijke kontrolegroep is gehanteerd.

Bij onze beleidsaanbevelingen maken wij onderscheid in twee, overigens met elkaar samenhangende mogelijkheden:

1. maatregelen betrekking hebbend op "mentaliteit"; een ander normbesef waarin bijvoorbeeld "het neerleggen" niet meer als algemeen normaal wordt beschouwd. Deze maatregelen dienen vanuit het bestuurlijk topnivo te worden verwezenlijkt en moeten ondersteund worden door
2. een effectiever werkend sanktiesysteem.

Een van de praktische konklusies is, dat men zich in het kader van de toepassing en werking van straffen af kan vragen of de procedure met strafzaken zoals die in het geanalyseerde seizoen en daarna gehanteerd werd en is, effectief is.

Gepleit wordt voor een beleid meer gericht op sankties tijdens de wedstrijd. Niet alleen kan hierdoor instrumentele, maar in samenhang met deze vorm ook reaktieve agressie meer effectief worden behandeld.

SUMMARY

Within the framework of the project "The influence of rules on gamesmanship and roughness of games" at the University of Limburg (UL), soccer is one of the fields of research. In a study by Kranenborg (1980), the opinions and attitudes of soccer-referees were asked about their interpretation of their task, the problems in making decisions.

It was suggested to relate these opinions of soccer-referees with what actually happens in the field, in other, further studies. After we had had contact with the K.N.V.B. (Royal Dutch Soccer Organization), our original aim to explore the above-mentioned relation changed, because the organization gave us the opportunity to have a look at the so-called disciplinary files; each file containing all offences in one match officially reported by the referee. The contents of these files was so varied and interesting that we decided to make these files the subject of our research. In other words, the most important source of our investigation was the contents of these disciplinary files.

The entire league, 12,400 matches of the season 1980-1981 of the senior amateur-soccer section in the province of Limburg was subjected to analysis.

All disciplinary files (N= 1,750) were included. A file consists of, one or more offences, officially reported by the referee in one match. In these files 2,678 individual disciplinary cases were recorded.

Chapter one gives a description of the structure of the soccer-organization, deals with the conditions which may eventually create a disciplinary file and describes the population under study.

In our study the most important variables involved are: divisionlevel; date of the match; the score; distance between the grounds of the two teams playing; the number of teams the club comprises; degree of urbanization and status of the referee: official and unofficial referees. The last category is enlisted when the number of matches outnumber the available referees; the home-team, then, have to assign a person who has never taken a soccer-referee course.

Chapter two deals with the definition of aggression and the relevant theories on this subject and places the role and position of the soccer-referee in a theoretical framework.

It is generally accepted that we can speak of aggression if the three elements: intention, verbal or physical injury and violation of the norms, are unmistakably present.

In contrast to the instinct-theory, the frustration-aggression theory and emotion-activation theory can be tested in the sportssituation. The so-called reactive (emotional) aggression is related to these theories.

The so-called instrumental aggression can also be related to learning theory, which, in principle can be suitably tested in the sportssituation.

Soccer provides a pattern in which offences are considered as normal; this pattern can be related to and explained by the structure of the game; the structure itself is determined by rules and sanctions. In many studies the referee position has little theoretical attention. We have related the status of the referee to aspects of the role-theory and of the cognitive theory. In exercising his role, the referee is influenced by knowledge of the soccer-rules and his experience as a referee.

Chapter three gives a review of other studies concerning aggression in soccer players and the referee-role.

In spite of differences in theoretical viewpoints, operationalization of aggression and in population, some variables seem to be important explaining aggression. These variables are: close scoring; playing away; losing the match and the importance of the match.

One disadvantage of many of these studies is the poor relation between results and theoretical starting-points.

This relation is explained and described in chapter four.

Four factors can be considered as being mediatory in the relation variable-theory:

1. match importance;
2. playing at home or away;
3. social setting;
4. arbitration.

We formulated hypotheses (per variable) concerning the prevalence of disciplinary cases, the character (instrumental or reactive) and direction (player-referee) of offences resulting in disciplinary cases.

In addition, hypotheses have been formulated about expected referee-sanctions and sanctions of the disciplinary commissions.

In chapter five we started with a description of our variables in relation to the prevalence of disciplinary cases. One of the most salient results concerns the status of the referee. From the total number of league matches, 36% are supervised by an unofficial referee.

However, in the disciplinary files, only 8% of the unofficial referees are involved.

A discriminant-analysis gives an answer to the problem-set "can we indicate certain variables that explain the difference between matches with and without disciplinary cases". The most important discriminating variables are status of the referee and divisionlevel; the explained variance is 15%.

Chapter six describes a few characteristics of a disciplinary case. Starting from our operationalization concerning the character of the offence, 60% of the offences can be considered as instrumental.

57% of the offences represent a conflict between referee and player. Twothirds of the offences occur in the last half hour of the match. 80% of the referees dispatch the cases with a caution; threefourths of the sanctions of the disciplinary commissions consists, at most of suspension for one match.

In chapter seven we tested, per variable, hypotheses concerning character and direction of offences.

The matches with disciplinary files (N= 1,750) are subdivided into types; these types are determined by the character and trend of offences. The variables of status of referee and divisionlevel are transformed into one variable. The most important results are:

- Official referees in the first and second divisions penalize more instrumental offences against players; they use particularly caution as a sanction (85%).
- Official referees in the third and fourth divisions also use cautions (77%); they penalize, according to the unofficial referees more instrumental offences against the referee himself.

- The unofficial ones tend to more severe sanctions. 52% of their sanctions are send-offs.
It is surprising that disciplinary commissions deal with sanctions given by unofficial referees more severely than with those given by the official ones.

In chapter eight we tested the problem worded as follows: "which team has the greatest chance to get a disciplinary sanction, and what specific characteristics, if any, do these cases have.

Losing the match seems to be an important factor to get involved in official sanctions.

Particularly the unofficial referees are biased towards the visiting team (77%). Differences between home- and away teams are most manifest in the direction of the offence: away players are more often punished for offences against the referee himself.

In chapter nine, finally, two aspects are paramount: the scientific as well as the practical importance of the results.

As regards the scientific importance, we concluded that in many situations it is difficult to decide if a specific variable or category of variables expresses itself in instrumental or in reactively aggressive behaviour. These two types are closely related; this leads us to the conclusion that the operation of the different aggression theories cannot always be strictly separated.

Though we are aware of it that the use of role- and cognitive theories is mainly caused by the specific nature of our research material, namely the status of the referee (the possibility to distinguish between official and non-official referees), we suggest that these theories can also be appropriate in other studies.

If we place this research against the background of other researches, we see that the results often agree: at any rate, one of the advantages of this research has been the possibility to compare matches with and without disciplinary files.

A very important practical conclusion is that, in the framework of the application and operation of sanctions, one may wonder if the procedure of disciplinary cases as adopted in the season analysed and afterwards is effective.

A policy is urged that rather aims at sanctions during the match. By doing this, not only instrumental aggression, but, in connection with this, reactive aggression too can be treated more effectively.